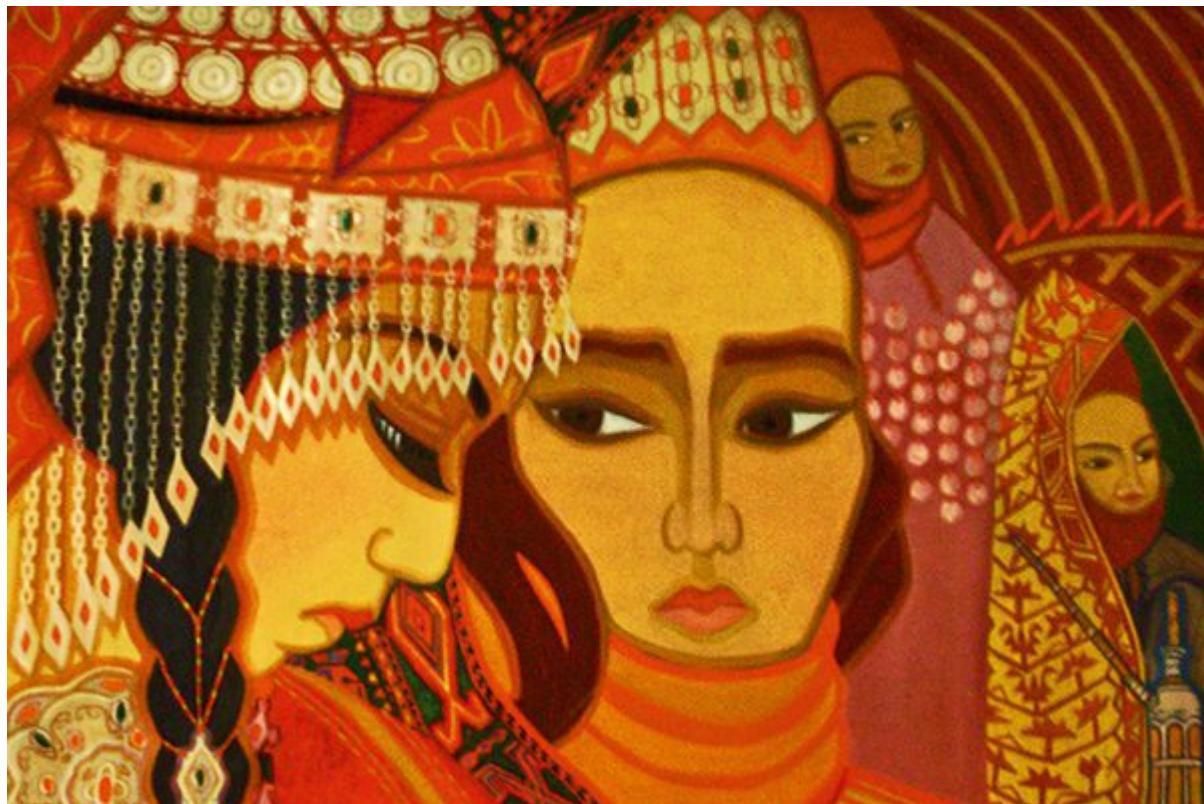

Gelnejemiň aglan günü

Category: Goşgular, Kitapcy, Sözler

написано kitapcy | 23 января, 2025

Gelnejemiň aglan günü GELNEJEMIŇ AGLAN GÜNI

Megerem, ol öz agysyny aglaýardy öýdýän... Bir gün, iki gün... on gün... Men oglan – hemmesi gözümiň öñünde: ýaş, owadan gelnejem iki elini ýüzüne tutup, möňňürip-möňňürip aglady, towlanyp-towlanyp ters aýlandy, burlup-burlup horkuldady, soňabaka bolsa, towy giden ýüp ýaly, ysgyn-mydarsyz süýndi ýatdy. Kalbynyň çuňundan aňyrlardan bir ýerden gaýdýam sarsgyň köšeşer ýerde köşeşmedi. Çißen ýürek gaýtgyny bilmedi...

Hawa, şol gün onuň ÝERDÄKI TAÑRYSYNYŇ – adamsynyň patasyny aldylar. Yaş Orazguly Haýdaryň jahandan gaýdyş edenini öz ojagynda boýun aldylar. Geljek geldi. Gitjek gitdi. Soňra...

– Gelin, biz senden razy, taňryýalkasyn...

Goja kişi yzyny aýdyp bilmedi. Üç nokadyň ýerindäki sözleri aýtmak häzir oña oglunyň ölenini boýun almakdanam kyndy.

Gelin baryna düşündi – onuň rugsadyny berýärdiler. Ynha, ýaş gelniň ölümdenem beter gorkan pursaty... Her hal mertlik edip, gürrüňi soňuna ýetirmelidi. Ol özüne zabun zor salyp, şu sözleri diýdi.

– Atasy, meni kowmaň!..

Iki eli bilen ýüzünü tutan gelnejem bir möñňürdi-de, ýuzinligine ýazylyp gitdi. "Wah, gelin jan!" diýip, enem pahyr gelnini gujaklanynda, sakgalsaý ýaş goýberýän garry atam öýden çykyp gitdi. Bu eýmendiriji suraty meniň oglan gözlerim, ynha, indi çap saçyma ýetirdi.

Ýyllar geçdi. Meniň ýüzi bugdaý suwuna ýuwlan ýaly owadan Gurbangözel gelnejem agalarymyň ogullarynyň birini ogullyga alyp, öz ojagynda oturdyp garrady. Bir günem toýda awtomobil heläkçiligine düşüp, ýurduny täzeledi. Agamyzyňam şol dereksiz ýitişi boldy...

Oglanlyggymdan sarsan ýureka meni hiç wagt sypdyrmady, misli agzymdan päki ýöredýän ýaly, şol awady durdy. Gelnejemiň ykbaly, ýene-de kän-kän ýanan gelinleriň ykbalyna birigdi – olar bolsa kändi, juda kändi. Olar örän mert we gaýratlydylar. Zenan bolup çeken ýüklerini birentek erkeklerem çekip biljek däldi...

Şeýdip, şu goşgy ýazyldy. Gelneje, bizden razy bolaweri!

* * *

Uruş ýatdy. Aý aýlanyp, ýyl geçdi,

Patasyn aldylar onuň ýarynyň.

Aýallar ses etdi saçlaryn ýaýyp,

Ýarylyň siz, gara ýerler, ýarylyň.

Geljek geldi, gitjek gitdi, sowuldy,

Gaýynata gelnj çagyrtty öýne.

Iki ölünyän gün işigiň kakdy,

Pyşyrdady: "Taňrym, namysa goýma".

Boýun almalydy ogluň ölenyi,

Gelniň öñünde-de açmaly ýoluň.

Diýdi: "Ir gitdiň-le, wah, iner ogul,

Ataň çal başyna atdyň ykbalyň".

Ýylanyň agzyna gelen guş ýaly,

Hanha, ol biçäre çugtdyryp otyr.

Añýar – bu çakylyk ýone ýere däl,

Häzir bir söz aýdar, bagtyny ýatyr.

"Razy, gelin, senden, taňryýalkasyn,
Alnyň-bagtyň açyk bolsun dünýäde.
Ýöne gol ýaýradyp bilmeliň, oglum,
Aý, hawa-da... Onam özüň bilyäñ-dä..."

Ynha, indi gitseň, ak ýollar diläp,
Ähli pes zatlara sowluň diýerin.
Otursaňam şu çal kelle dik bolsa,
Ogul ýerni tutan oglum diýerin".

Gelin ýüzinligne ýazylyp gitdi,
Misli bir ak jeren duş gelen – güllä.
Eginler silkinip, horkulda ýazdy,
Diňdirip bolmady ony on günläp.

Şu ojakda görülen ýağşy günleri,
Tasdan gark edipdi gözýaşyň sili.
Ýürek sarsgyn alyp, endiräp durdy,
Kyrk sekizde ýeriň yranşy ýaly.

Besdir, muň yzyny ýazmaýyn indi,
Ýazaýyn diýsemem, ýazyp biljek däl.
Ýaryna garaşyp, garran gelini,
Ýazgarmandym, ýok, ýazgaryp biljek däl.

Baýram JÜTDIÝEW,
Türkmenistanyň halk ýazyjysy. Goşgular